

BAB I

BUBUKA

1.1 Kasang Tukang Panalungtikan

Pangajaran nulis minangka salasahiji aspek tina kaparigelan basa. Kaparigelan basa ngawengku opat hal, nyaéta kaparigelan ngaregepkeun, nyarita, maca, jeung nulis. Éta kaparigelan téh raket patalina antar séjénna. (Serdar, 2019).

Kecap nulis asalna tina kecap “tulis” maké rarangkén hareup N-(nasal) nu miboga harti ngalakukeun. Nulis miboga harti nyaéta salasahiji kgiatan nyieun aksara atawa angka dina kertas (Sumantri, 1975). Nurutkeun Sudaryat (2012, kc. 99) nulis mangrupa kamampuh hiji jalma dina ngawasa basa, ngaliwatan tulisan nu di jerona ngébréhkeun basa hiji jalma, pikeun nepikeun ide, konsép, jeung gagasan nu ngandung ma’na. Jadi, bisa dicindekeun yén nulis téh mangrupa hiji kgiatan anu produktif jeung éksprésif.

Nurutkeun Fachruddin (1988) tulisan anu hadé, ngawengku sababara hal, nyaéta: 1) kamampuh ngaorganisasi pamadegan; 2) kamampuh nginget-ningget; 3) kamampuh nyieun konsép; jeung 4) kamampuh tata nulis.

Sangkan siswa parigel dina kgiatan nulis, hal ieu bisa diasah ku cara latihan ngaliwatan matéri pangajaran nulis artikel. Saluyu jeung Kurikulum Tingkat Daerah Muatan Lokal Mata Pelajaran Bahasa Sunda Kurikulum 2013 Revisi 2017 jenjang SMA/SMK/MA (Dinas Pendidikan Jawa Barat (2013)) dina Kompetensi Dasar 3.5 *Menganalisis isi, struktur, dan aspek kebahasaan teks artikel berbahasa Sunda*. 4.5 *Menulis artikel sederhana berbahasa Sunda dengan memperhatikan struktur dan penggunaan kaidah kebahasaan*. Tujuan dina nulis artikel di SMA téh nyaéta maham kana eusi ogé sangkan siswa bisa nyieun hiji tulisan pikeun nepikeun informasi.

Artikel nyaéta tulisan leupas anu eusina pamadegan hiji jalma anu medar perkara sacara gembléng anu sipatna aktual sarta kontroversial. Miboga tujuan pikeun nepikeun hiji hal (informatif), mangaruhan, ngayakinkeun (persuasif arguméntatif) jeung ngahibur pamaca (Suhara, 2017).

Dumasar kana hasil diajar, siswa can mampuh ngahontal tujuan pangajaran sarta dina hasilna kawilang can nyugemakeun. Ieu hal katitén tina hasil diajar siswa kelas XII MIPA 5 SMAN 15 Bandung nalika matéri nulis artikel jeung Guru dina pangajaran basa Sunda, lolobana siswa can mampuh ngahontal tujuan pangajaran. Dina nulis artikel, siswa nyanghareupan sababaraha pasualan, nyaéta dina nangtukeun judul anu dimekarkeun ti jejer, nangtukeun gagasan utama jeung gagasan penjelas, kosa kecap anu kawatesan, ngébréhkeun ide kana tulisan, sarta milih diksi anu saluyu dina unggal paragrafnna.

Dumasar kana hasil obsérvasi ka SMAN 15 Bandung ku cara wawancara, guru SMAN 15 Bandung ngajéntrékeun yén pangajaran basa Sunda dina kaparigelan nulis hususna dina pangajaran nulis artikel, kaasup kaparigelan anu hésé. Éta hal téh, dititén tina kurang parigelna siswa nangtukeun ide jeung neangan kosa kecap dina nyusun kalimah. Ku sabab tara maké basa Sunda, antukna siswa jadi kawatesan dina matalikeun unggal kalimah ka kalimah, unggal paragraf ka paragraf sangkan nyiptakeun tulisan nu merenah tur miboga harti jeung maksud.

Kaparigelan nulis bisa diasah ngaliwatan proses pangajaran. Nurutkeun Rahman (2019) kagiatan diajar-ngajar téh mangrupa hiji sistem, beungkeutan anu gembleng, silih deudeul tur silih rojong dina prosés pangajaran, nu ngawengku tujuan, bahan, média, stratégi, modél pangajaran, sarta évaluasi. Modél pangajaran mangrupa salahiji kompeténsi anu kudu dikawasa ku sakabéh guru, lantaran ieu hal mangrupa salahiji indikasi anu bakal nangtukeun kana kahontalna tujuan pangajaran.

Nurutkeun Suprijono (2009, kc. 65) modél pangajaran nyaéta pola anu dipaké minangka pedoman dina ngararancang pangajaran di kelas atawa jadi salahiji tutorial. Ahli séjenna, Kemp, jeung Carey (dina Rusman, 2012, kc. 230) nétélakeun yén modél pangajaran téh nyaéta hiji pakakas matéri jeung prosedur pangajaran anu digunakeun sacara babarengan pikeun meunangkeun hasil diajar siswa.

Pikeun ngahontal kaparigelan basa hususna dina kaparigelan nulis ogé sangkan siswa bisa ngahontal hasil anu nyugemakeun, guru bisa ngalarapkeun modél pangajaran *Concept Sentence* pikeun alternatif dina prosés pangajaran nulis artikel. Hal ieu dilakukeun sangkan siswa bisa leuwih sumanget, leuwih ngirut nalika diajar, sarta nambahna kosa kecap basa Sunda ngaliwatan kaparigelan nulis. Sabab

dina modél pangajaran *Concept Sentence* ngawengku sababaraha kaonjoyan nu bisa dilarapkeun ku siswa, salasahijina nyaéta ayana kosa kecap anu bakal mantuan siswa nalika nyusun kalimah tina sababaraha kecap galeuh, ieu hal jadi ngagampangkeun siswa dina nulis artikel dumasar kanyataan anu émpiris. Nurutkeun Huda (2013) modél pangajaran *Concept Sentence* mangrupa stratégi pangajaran anu dilakukeun ku cara méré kartu-kartu anu eusina kecap galeuh, tuluy disusun jadi sababaraha kalimah anu dijieun jadi paragraf. Modél pangajaran ieu ogé dilakukeun ku cara nyieun kelompok heterogen anu jumlahna 4-5 urang.

Aya sababaraha panalungtikan anu geus dilaksanakeun saluyu jeung panalungtikan anu bakal dipedar dina ieu panalungtikan nyaéta (1) Ai Rohati taun 2014 anu judulna “Modél Pangajaran Concept Sentence pikeun ngaronjatkeun Kamampuh Nulis Sisindiran (Studi Kuasi Eksperimen Ka Siswa Kelas X IPA 1 SMAN Bandung Taun Ajaran 2013/2014”); jeung (2) Rena Anggraeni taun 2014 anu judulna “Modél Pangajaran Concept Sentence pikeun Ngaronjatkeun Kamampuh Nulis Essay (Studi Kuasi Eksperimen Ka Siswa Kelas XII IPA SMA Kartika XIX-3 Bandung Taun Ajaran 2013/2014”) nu hasilna nyebutkeun yén aya béda anu signifikan antara saméméh jeung sabada ngalarapkeun modél pangajaran *Concept Sentence*.

Nilik kana sababaraha panalungtikan anu geus aya, aya sasaruauan dina nalungtik modél pangajaran *Concept Sentence*, anu ilaharna dilarapkeun dina kaparigelan nulis. Bébédana nyaéta can kungsi aya nu nalungtik nulis artikel anu ngalarapkeun modél pangajaran *Concept Sentence* di SMA.

Tujuan ieu panalungtikan téh nyaéta pikeun maluruh ngeunaan modél pangajaran anu éféktif pikeun ngaronjatkeun proses diajar siswa saluyu jeung kasus nu nyampak dina pangajaranna. Ieu panalungtikan dipiharep bisa nambah pangaweruh dina mekarkeun métode jeung stratégi pikeun ngungkulán masalah-masalah akademis. Sabab, éfék salah milih métode jeung modél pangajaran bisa ngabalukarkeun matéri anu baris didadarkeun ka siswa jadi teu éféktif jeung éfisién. Ku kituna, ieu panalungtikan anu judulna “Modél Pangajaran *Concept Sentence* pikeun Ngaronjatkeun Kamampuh Nulis Artikel (Studi Kuasi Eksperimen Ka Siswa Kelas XII MIPA 5 SMA Negeri 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022)” perlu dilaksanakeun.

1.2 Rumusan Masalah

Dumasar kana nulis artikel anu dipedar dina kasang tukang, ieu panalungtikan dirumuskeun dina wangun kalimah pananya saperti ieu dihadap.

- a. Kumaha kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*?
- b. Kumaha kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 sanggeus ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*?
- c. Naha aya bédha anu signifikan antara kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh jeung sanggeus ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*?

1.3 Tujuan Panalungtikan

Dumasar kana hal anu digeus dipedar dina kasang tukang masalah jeung rumusan masalah, ieu panalungtikan miboga dua tujuan, nyaéta tujuan umum jeung tujuan husus.

1.3.1 Tujuan Umum

Sacara umum, tujuan dina ieu panalungtikan nyaéta pikeun mikanyaho pangaruh Modél *Concept Sentence* kana tingkat kamampuh siswa dina nulis artikel, nganalisis unsur-unsur anu aya dina artikel sarta ngagunakeun struktur kalimah jeung kabasaan anu saluyu dina nulis artikel.

1.3.2 Tujuan Husus

Sacara husus, dina ieu panalungtikan miboga tujuan pikeun ngadéskripsikey:

- a. kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*;
- b. kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 sanggeus ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*;
- c. beda anu signifikan antara kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh jeung sanggeus ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*.

1.4 Mangpaat Panalungtikan

Mangpaat dina ieu panalungtikan kabagi jadi dua, nyaéta mangpaat tioritis jeung mangpaat praktis anu baris dipedar di handap.

1.4.1 Mangpaat Tioritis

Mangpaat sacara tioritis dina ieu panalungtikan, nyaéta bisa dijadikeun référensi pikeun maluruh informasi ngeunaan Modél *Concept Sentence*, salaku bahan atawa pangaweruh ngeunaan artikel, ogé dipiharep bisa ngadeudeulan jeung mekarkeun pangajaran basa Sunda ngaliwatan model pangajaran jeung kaparigelan nulis.

1.4.2 Mangpaat Praktis

Mangpaat praktis dina ieu panalungtikan, nyaéta kungsi ieu di handap.

- a. Pikeun siswa, sangkan ieu Modél *Concept Sentence* dipiharep bisa ngirut jeung ngaronjat motivasi diajarna, salian ti éta bisa maham kana matéri pangajaran, ogé parigel nalika nulis artikel anu saluyu jeung kaédah kabasaan;
- b. Pikeun guru, ieu panalungtikan bisa dijadikeun hiji stratégi sangkan leuwih parigel dina nepikeun matéri sarta bisa dijadikeun motivasi pikeun ngalarapkeun modél pangajaran anu séjenna sangkan siswa bisa leuwih aktif jeung kréatif;
- c. Pikeun panalungtik, panalungtik bisa mikanyaho éfektif henteuna dina ngalarapkeun modél pangajaran *Concept Sentence* anu dilarapkeun kana pangajaran basa Sunda, hususna dina nulis artikel.

1.5 Raraga Tulisan

Raraga tulisan dina ieu skripsi téh kabagi jadi lima bab, saperti ieu di handap.

Bab I Bubuka, ngawengku kasang tukang masalah, rumusan masalah, tujuan umum panalungtikan, tujuan husus panalungtikan, mangpaat sacara tioritis jeung mangpaat sacara praktis panalungtikan, jeung raraga tulisan.

Bab II Ulikan Pustaka, Panalungtikan Saméméhna, Raraga Mikir, jeung Hipotésis. Dina Ulikan Pustaka anu eusina ngeunaan Modél pangajaran anu medar wangenan, ciri-ciri jeung mangpaat. Modél pangajaran *Concept Sentence* anu ngaguar wangenan, léngkah-léngkah, kaonjoyan jeung kahéngkéran. Tiori nulis anu eusina medar wangenan nulis, fungsi jeung udagan nulis, mangpaat

nulis, jeung rupa-rupa tulisan. Tiori ngeunaan artikel anu ngaguar ngeunaan wangenan artikel, wanda artikel, ciri-ciri artikel, syarat-syarat dina nulis artikel, metode maca jeung nulis artikel, anatomi artikel, struktur artikel, léngkah-léngkah nyieun artikel, wangun alinéa artikel, jeung kabasaan dina artikel. Pangajaran nulis artikel dina kurikulum 2013 revisi 2017, sarta modél pangajaran *Concept Sentence* dina pangajaran nulis artikel.

Bab III Métode Panalungtikan, anu medar ngeunaan désain panalungtikan, sumber data panalungtikan, prosedur panalungtikan, instrumén panalungtikan, téhnik ngumpulkeun data, téhnik analisis data ngaguar uji sipat data jeung uji hipotésis data.

Bab IV Hasil Panalungtikan jeung Pedaran, ngawengku kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*, kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 sabada ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*, beda anu signifikan antara kamampuh nulis artikel siswa kelas XII MIPA 5 di SMAN 15 Bandung Taun Ajaran 2021/2022 saméméh jeung sanggeus ngalarapkeun Modél *Concept Sentence*.

Bab V Panutup, ngawengku kacindekan tina hasil panalungtikan, implikasi tina panalungtikan, jeung rékomendasi tina hasil panalungtikan anu geus dilaksanakeun.